

رقم ماشک گل سفید (VP-2670)

جهت کشت در مناطق دیم سرد و معتدل سرد کشور

ویژگی‌های ماشک پانونیکا بخصوص از لحاظ تحمل سرما سبب شده تا این گیاه بعنوان تنها لگوم مناسب کشت پاییزه در اراضی دیم سردسیر در تناوب با غلات باشد. با هدف شناسایی و معرفی رقم مناسب از گونه پانونیکا، ۱۶ پروژه تحقیقاتی از سال ۱۳۸۲ در موسسه تحقیقات کشاورزی دیم کشور و ایستگاه‌های همکار اجرا گردید. ابتدا کارایی لاین‌های موجود از گونه پانونیکا در مقایسه با گونه‌های دیگر در مراغه، کردستان، زنجان، خراسان شمالی و اردبیل در کشت پاییزه بررسی شد و لاین‌های ماشک پانونیکا با متوسط علوفه خشک ۲ تن در هکتار و برتری مطلق نسبت به ارقام موجود (منجمله ماشک رقم مراغه) جهت بررسی‌های پیشرفته انتخاب شدند در این آزمایش، لاین VP-2670 از بیشترین بیوماس آفتاب خشک در زنجان و مراغه برخوردار بود و در کردستان و شیروان نیز با بهترین لاین‌ها اختلاف معنی‌داری نداشت. از سال ۱۳۸۵، لاین VP-2670 به‌مراه ۱۴ لاین متحمل به سرمای ماشک پانونیکا در چهار منطقه مراغه، کردستان، کرمانشاه و خراسان شمالی طی سه سال از نظر سازگاری و پایداری عملکرد ارزیابی شدند. در این سری آزمایشات، لاین VP-2670 دارای برتری نسبی در اکثر مناطق و سالها بود. ارزیابی‌های انجام شده در مزارع زارعین (آنفارم) استان آذربایجان شرقی نیز نشان داد که میانگین عملکرد لاین VP-2670، ۱۰۰٪ بیشتر از شاهد محلی در کشت پاییزه و نیز ۷۰٪ بیشتر از شاهد محلی در کشت بهاره (که رایج منطقه می‌باشد) بود. همچنین در مزارع زارعین استان کردستان، بیشترین عملکرد علوفه از لاین VP-2670 بدست آمد که ۲۰۰٪ بیشتر از شاهد محلی بود. بررسی مخلوط پانونیکا با جو در کشت پاییزه در مزارع دیم شش استان کشور نیز نشان دهنده قابلیت کشت ارقام برتر گونه پانونیکا بصورت مخلوط با جو بمنظور افزایش کمیت تولید در دیمزارها می‌باشد.

ویژگی‌های رقم

- متحمل به سرما و قابل کشت پاییزه در اقلیم سرد و معتدل سرد
- متوسط عملکرد علوفه خشک در حدود ۳۵۰۰ کیلوگرم در هکتار
- رنگ گل‌ها سفید
- متوسط پروتئین دانه برابر ۲۵/۳۳ درصد است

توجیه اقتصادی

۱- با فرض ۲ میلیون هکتار آیش دیم، اگر فقط ۱۰ درصد سطح آیش به کشت رقم گل سفید اختصاص داده شود سالانه میتوان ۷۰۰ هزار تن علوفه خشک تولید کرد که با فرض ۳۰۰۰ ریال قیمت هر کیلو علوفه خشک سالانه مبلغ ۲۱۰۰ میلیارد ریال درآمد عاید کشاورزان خواهد شد.

۲- امکان کشت مخلوط این رقم با جو و تریتیکاله با متوسط تولید ۵/۷ تن در هکتار وجود دارد و متوسط پروتئین علوفه مخلوط آنها در حدود ۱۵٪ بوده بدون نیاز به هیچ کنسانتره دیگر مستقیماً قابل استفاده در تغلیف دام است. اگر فقط ۵ درصد از دیمزارهای تحت آیش تحت کشت مخلوط گل سفید با جو قرار گیرد، سالانه می‌توان بالغ بر یک میلیون تن علوفه مخلوط تولید کرد.

۳- با احتساب حداقل ۱۰٪ ریزش غلات در موقع برداشت، اصولاً بعد از جو نیازی به اختلاط بذر وجود ندارد و در پاییز همان سال می‌توان با حداقل خاک‌ورزی به کشت ماشک گل سفید اقدام نمود که با توجه به مزایای کم‌خاک‌ورزی و صرفه‌جویی در انرژی بسیار مورد توجه می‌باشد.

۴- مقادیر پروتئین خام و کربوهیدرات‌های غیر الیافی علوفه ماشک گل سفید می‌تواند نیاز دام‌ها را در مراحل مختلف نگهداری، آبستنی و شیردهی تأمین نماید